

Halfjaarrapport voor ‘Kom op voor Tienermeisjes in Malawi’

Gezonde, kansrijke meisjes in Malawi

Mangochi, Malawi

Contribute Foundation

Projectperiode: januari 2019 - december 2021

Rapportageperiode: 1 januari tot 1 juli 2021

Voorwoord

Het projectteam in Malawi is dit jaar weer met frisse moed gestart met de uitvoering van de geplande activiteiten voor Kop op voor Tienermeisjes Malawi. In deze rapportage zullen we ingaan op de onderdelen die door Contribute Foundation gefinancierd zijn.

Het projectgebied werd helaas geteisterd door zware regenval, waardoor wegen de eerste paar maanden van het jaar modderig en onbegaan waren. Daar komt bij dat er twee belangrijke toegangsbruggen waren weggeslagen door het natuurgeweld. Hierdoor was het projectgebied een aantal weken onbereikbaar. Inmiddels zijn de bruggen hersteld en is de uitvoering van de activiteiten hervat.

Ondanks deze tegenslag heeft het team hard gewerkt en zijn de door Contribute Foundation gefinancierde activiteiten in de eerste helft van 2021 gewoon doorgegaan:

- Het faciliteren van *outreach clinics*.
- Het trainen van gezondheidsmedewerkers, verpleegkundigen en maatschappelijk werkers (social workers).
- De activiteiten rondom het programmaonderdeel Journey4Life.
- De activiteiten rondom de Youth Community Based Distribution Agents (YCBDA's)

In deze halfjaarrapportage leest u wat er is gerealiseerd op de genoemde activiteiten.

Samen met Contribute Foundation werken we hard om ons ultieme doel te bereiken: het terugdringen van tienerzwangerschappen en kindhuwelijken in Mangochi, zodat **meisjes een gezonde en kansrijke toekomst krijgen!**

Contactpersoon voor Amref Flying Doctors in Nederland

Margot Kroes-Kam, Coördinator Bijzondere Giften

Schuttersveld 9

2316 XG Leiden

06-28226829/ 071- 5769476

margot.kroes-kam@amref.nl

IBAN: NL68ABNA0707070457

Inhoudsopgave

1.	Update Contribute Foundation	4
2.	De gevolgen van COVID-19.....	9
3.	Planning tweede helft 2021.....	11

1. Update Contribute Foundation

Introductie

In het zuiden van Malawi komen tienerzwangerschappen en kindhuwelijken veel voor. Een op de vier meisjes maakt daardoor haar school niet af waardoor de kans om eigen dromen na te jagen, vervliegt. Tienerzwangerschappen zijn lichamelijk bovendien gevaarlijk. Dit leidt tot hoge sterftecijfers onder moeders én hun baby's.

Het gebrek aan anticonceptiemiddelen in de buurt en seksuele voorlichting is een belangrijke oorzaak van de hoge aantallen tienerzwangerschappen in de regio. Dankzij de projectonderdelen gefinancierd door Contribute Foundation verbetert de toegang tot anticonceptiemiddelen en seksuele voorlichting voor meisjes en jongens.

Het faciliteren van *outreach clinics*

Tijdens *outreach clinics* reist een team vanuit de lokale klinieken, zoals artsen en verpleegkundigen, naar de afgelegen dorpen die geen toegang hebben tot zorg. Het hoofddoel van deze bezoeken was het geven van **seksuele voorlichting** en het uitdelen van **anticonceptiemiddelen**. Het ging hier vooral om de **prikpil** (Depo-Provera). Verder werd de pil versterkt en werden er condooms uitgedeeld. Er werd bovendien informatie gegeven over gezinsplanning en over hoe zwangerschappen te voorkomen. Daarnaast verleende het medisch personeel allerlei andere diensten, zoals het verstrekken van medicijnen en het vaccineren van 0-5-jarigen. Ook kregen de mensen in de dorpen informatie over het coronavirus: hoe je te beschermen, welke hygiënische maatregelen te nemen (zoals handenwassen), en waar op te letten bij een eventuele besmetting.

Tienermeisje krijgt prikpil tijdens outreach clinic

Zoals in het jaarrapport van 2020 al naar voren kwam, zijn de *outreach clinics*, met name door de coronapandemie, belangrijk gebleken. Zodanig zelfs, dat Amref heeft besloten om de *outreach clinics* wekelijks uit te voeren. **Bijna elk weekend** zijn er twee dorpen bezocht; eentje op zaterdag en eentje op zondag. Hierdoor is het aantal jongeren en volwassenen dat nu toegang heeft tot anticonceptiemiddelen, bijna verdubbeld. Voorafgaand aan de *outreach clinic* wordt het bezoek aangekondigd bij de mensen in het dorp. Tijdens de bezoeken wordt er een locatie ingericht als medische post. Het is maar net wat er beschikbaar is, in de meeste gevallen vinden de *outreach clinics* plaats onder een boom. Soms, bij slecht weer, nemen ze een tent mee.

In totaal zijn er in tot en met augustus 2021 **38 outreach clinics** uitgevoerd, waarbij ruim **2.900 jongeren** zijn bereikt. **Per dorp** brengen er gemiddeld zo'n **100 mensen** een bezoek aan de mobiele medische post. Het uitvoeren van *outreach clinics* gaat ook in de tweede helft van 2021 onverminderd door.

Het trainen van gezondheidsmedewerkers, verpleegkundigen en maatschappelijk werkers

De medische professionals worden voortdurend *on the job* getraind. Ze leren hoe ze met jongeren kunnen communiceren over seks en veilig vrijen. En over hoe ze jongeren kunnen

Uitleg over het gebruik van de pil

uitleggen hoe anticonceptiemiddelen te gebruiken. Ook leren ze omgaan met emoties van jongeren. In de tweede helft van 2021 zullen de gezondheidswerkers hun YFHS (Youth Friendly Health Services) *refresher training* krijgen.

Youth Friendly Health Corner Days

Vanuit de Youth Friendly Health Services training en de training voor de social workers is een nieuw initiatief ontstaan. De gezondheidswerkers en maatschappelijk werkers hebben namelijk de *Youth Friendly*

Health Corner ontwikkeld. Dit is een afgebakende plek in de klinieken waar jongeren zich veilig voelen en leuke activiteiten kunnen doen, zoals spelletjes. Eén keer per week, aan het einde van de middag (na school), worden de jongeren er uitgenodigd voor de **Youth Friendly Health Corner Day**. In een informele setting wordt er openlijk gesproken over seks, condooms en andere anticonceptiemiddelen. Op een veilige plek, in een open setting, kunnen jongeren al hun vragen stellen, wordt er openlijk gesproken over seks en wordt er seksuele voorlichting gegeven op een jeugdvriendelijke manier. De ervaring van de gezondheidswerkers en de social workers leert dat de *Youth Corners* en deze speciale *Youth Corner Days* in de klinieken een belangrijke rol spelen in het toegankelijk maken van de klinieken en daarmee anticonceptie voor de jeugd. Door wekelijks de *Youth Corner Days* te organiseren, bereiken we meer jongeren en krijgen nog meer jongeren toegang tot anticonceptie.

Youth Community Based Distribution Agents (Youth CBDA's)

Youth CBDA's zijn de speciaal door de overheid en de klinieken getrainde jongeren < 24 jaar (vrijwilligers) die seksuele voorlichting geven en anticonceptiemiddelen mogen verspreiden onder tieners diep in de gemeenschappen. Zij geven bovendien zoveel mogelijk antwoord op alle vragen van jongeren over seks. De Youth CBDA's ontvangen de anticonceptiemiddelen van de gezondheidsposten in de buurt en hebben nauw contact met het personeel dat er werkt.

In 2019 en in 2020 zijn de Youth CBDA's opgeleid en zijn sindsdien wekelijks in de dorpen te vinden om anticonceptie uit te delen en seksuele voorlichting te geven.

Health Surveillance Assistance

De bovengenoemde Youth CBDA's werken nauw samen met de klinieken en de Health Surveillance Assistance (HSA's) in de dorpen. De HSA's kunnen gezien worden als maatschappelijkwerkers. Ze wonen en werken in het dorp en gaan bij de mensen thuis langs om hen te informeren over hoe ze gezond kunnen blijven. Ze verlenen basiszorg, bieden een luisterend oor en maken onderwerpen als gezinsplanning, hiv en huiselijk geweld bespreekbaar. De HSA's werken nauw samen met de medische posten en sturen mensen ernaar door indien nodig.

Youth CBDO in actie

De HSA houdt ook bij welk meisje de pil gebruikt en werkt samen met de Youth CBDA om ervoor zorgen dat het meisje de pil opnieuw krijgt als haar strip leeg is. Of een nieuwe prikpil toegediend krijgt zodra dit nodig is nodig.

Supervisie op de getrainde gezondheidswerkers, de social workers en de YCBDA's

Om ervoor te zorgen dat bovenstaande onderdelen (die Contribute Foundation financiert) een duurzaam effect hebben en om te controleren of alles goed wordt uitgevoerd, vindt hierop supervisie plaats.

De supervisie wordt uitgevoerd door Amref staff. Onder hun begeleiding reflecteren de gezondheidsmedewerkers, de social workers en de YCBDA's op de eigen werkervaringen. Ze leren het eigen handelen tegen het licht te houden, waardoor krijgen inzicht in het eigen handelen.

De supervisie vond plaats in de twee klinieken in TA Lulanga. Tijdens deze supervisie werd ook gecontroleerd of de bevoorrading van de anticonceptie in orde was en of de service aan de jongeren naar behoren was. Er is ook een *on the job* klanttevredenheidsonderzoek

uitgevoerd onder de jongeren die de klinieken bezochten. Alles bleek op orde te zijn en nagenoeg alle jongeren die we spraken waren tevreden over de dienstverlening van de gezondheidsinstelling. Ze gaven aan dat de gezondheidsmedewerkers toegankelijk waren en open stonden voor vragen.

Ook de YCBDA's kregen supervisie. Het werk dat zij doen, het uitdelen van anticonceptie en het geven van seksuele voorlichting in de gemeenschappen, blijkt zeer goed te werken.

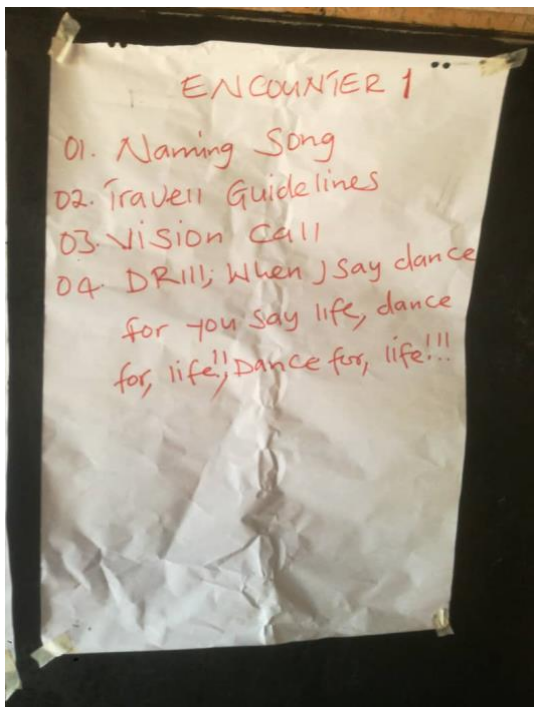
Zeker in tijden van crisis (de pandemie en de heftige regenval waarbij twee bruggen weg werden geslagen). Door de YCBDA's konden de gemeenschappen anticonceptie blijven ontvangen. Ook blijken zij een enorme steun voor de jongeren, omdat de jongeren hen zien als vertrouwelingen. Het zijn immers leeftijdsgenoten.

Journey 4 Life

Het programma onderdeel Journey4Life wordt door het projectteam als een van de belangrijkste onderdelen van het programma Kom Op Voor Tienermeisjes Malawi gezien en wordt gefinancierd door Contribute Foundation. Bij dit speciaal voor jongeren ontwikkelde onderdeel (ontworpen door de organisatie Dance4Life) worden zogenaamde *Champions* opgeleid om op een interactieve manier seksuele voorlichting op scholen te geven, het zogenaamde Journey4Life traject. Het Journey4Life traject is in 2019 ingegaan.

Het Journey4life lespakket bestaat per groep uit 12 sessies, waarin de speciaal hiervoor opgeleide *Champions* door middel van interactieve oefeningen, dans en rollenspellen de jongeren 'empoweren' om meer bewust te worden van zichzelf, hun relaties en hun omgeving. Voor het programma Kom op voor Tienermeisjes Malawi is seksuele voorlichting, en daarbij opkomen voor jezelf, het uitgangspunt. De bedoeling is dat alle kinderen van de elf scholen het Journey4Life traject doorlopen. Per groep worden twaalf sessies (in ca. twee weken) van 90 minuten gegeven. Na de twaalf sessies krijgt ieder kind een diploma, uitgereikt door de leerkrachten tijdens de feestelijke diploma-uitreiking.

Tijdens deze diploma-uitreiking laten de jongeren hun pas verworven kennis zien aan de aanwezige genodigden, zoals de leerkrachten, de leiders van de gemeenschap, de voorzitters van de moedergroepen (CBO's), medeleerlingen en het schoolcomité. Dat gebeurt door middel van rollenspellen, drama, gedichten en liedjes. De diploma-uitreiking staat in het teken van het recht op onderwijs en de gevaren van tienerzwangerschappen en kindhuwelijken.

De diploma-uitreiking wordt per school groots gevierd. De Journey4Life wordt volledig geaccepteerd en toegejuicht door leerlingen én leerkrachten, ouders en comités en wordt gezien als belangrijk onderdeel van de school en het curriculum.

Voor Kom Op Voor Tienermeisjes Malawi zijn momenteel twintig opgeleide *Champions* actief. Zij voeren het traject uit op alle elf scholen van het projectgebied.

Daarnaast is er dit jaar een trainer speciaal door Dance4Life opgeleid om in de toekomst nog meer *Champions* te trainen, zodat bij het eventueel wegvallen van *Champions* nieuwe *Champions* het werk kunnen overnemen en voortzetten.

Tot nu toe hebben **2.500 jongeren** een Journey4Life-diploma ontvangen in TA Lulunga.

2. De gevolgen van COVID-19

De coronapandemie heeft in Malawi grote gevolgen gehad. Met name toen de scholen dichtgingen en de jongeren thuis moesten blijven. Dit leidde in heel Malawi tot een enorme toename van tienerzwangerschappen, kindhuwelijken en schoolverlaters, helaas ook in het Mangochi-district. Het percentage tienerzwangerschappen is er met twee procent gestegen ten opzichte van 2019.

In 2018 waren 25% van alle zwangerschappen tienerzwangerschappen, in 2019 waren 24% van alle zwangerschappen tienerzwangerschappen en in 2020 waren 26% van alle zwangerschappen tienerzwangerschappen.

Op dit moment stagneert het aantal tienerzwangerschappen weer rondom de scholen in ons projectgebied, hetgeen Amref ziet als een prestatie. Het feit dat de cijfers van tienerzwangerschappen in ons projectgebied niet blijven stijgen, maar stagneren, is uitzonderlijk als je het vergelijkt met de niet-projectgebieden in Malawi. Daar blijft het aantal tienerzwangerschappen stijgen. De stijging is met name te wijten aan het aantal schoolverlaters dat niet terugkeerden na de lockdowns. In ons projectgebied is alles op alles gezet om schoolverlaters weer terug te laten keren naar school. Het projectteam ziet de stagnatie als iets positiefs en zegt dat dit met name komt door de nauwe samenwerking tussen actieve leerkrachten, de klinieken, de YCBDA's en de

Community Based Organisations (CBO's). Dit zijn bijvoorbeeld vrijwillige ouder- of moedergroepen die zich maatschappelijk inzetten om onder andere kindhuwelijken of tienerzwangerschappen aan de kaak te stellen.

Amref is ervan overtuigd dat met onze stevige voet aan de grond sinds 2018 en de nauwe samenwerking tussen de klinieken en scholen, we vanaf nu het aantal tienerzwangerschappen weer naar beneden kunnen brengen.

De Coronapandemie en anticonceptie – Amref Flying Doctors

Door de COVID-19-pandemie wordt de toegang tot anticonceptie bemoeilijkt. Dit blijkt uit onderzoek van Amref Flying Doctors. Het tekort aan anticonceptiemiddelen heeft grote gevolgen waaronder toename in het aantal tienerzwangerschappen. Naar schatting zijn er in Afrika elk jaar zo'n 21,6 miljoen ongeplande zwangerschappen en raakt 1 op de 5 meisjes, tussen de 15 en 19 jaar oud, zwanger. Hulpverleners schatten dat dit aantal door de coronacrisis in sommige gebieden zal verviervoudigen.

Amref Flying Doctors vindt dat elke jonge vrouw het recht heeft te bepalen of, wanneer en hoeveel kinderen ze wil krijgen en zet zich al jaren in voor de gezondheid van Afrikaanse meisjes en jonge vrouwen.

Minder anticonceptie door corona

Bij eerdere pandemieën en epidemieën, zoals Ebola, zagen wij dezelfde ontwikkeling. Veel zorgverleners moeten zich nu focussen op coronabestrijding en hebben geen tijd om voorlichting te geven. Het gevolg is dat anticonceptie niet of verkeerd gebruikt wordt. Ook zijn klinieken en jeugdcentra, waar veilig anticonceptie gehaald kan worden, gesloten geweest en gaat er minder overheidsbudget naar anticonceptie. Hierdoor is er ook minder bevoorrading. Jongeren moeten daarom verder reizen voor de juiste middelen, wat door avondklokken niet altijd mogelijk is. De kans om familie tegen te komen is dan ook groter. Er bestaat namelijk nog steeds een groot taboe op seks en anticonceptie bij ongehuwde meisjes en vrouwen.

Investeren in anticonceptie zodat elke vrouw en meisje zélf kan beslissen

Anticonceptie geeft vrouwen en meisjes de mogelijkheid om een bewuste keuze te maken over of, wanneer en hoeveel kinderen ze willen krijgen. Dit draagt bij aan hun sociale- en economische ontwikkeling. Een ongeplande zwangerschap heeft een negatief effect op de gezondheid en ontwikkeling van jonge vrouwen en meisjes in Afrika. Wanneer zij een ongeplande zwangerschap kunnen voorkomen, kunnen ze langer naar school. Dit leidt tot betere kansen op de arbeidsmarkt en betere inkomsten. Op de lange termijn wordt hiermee de vicieuze cirkel van armoede in Afrika doorbroken, waardoor er minder druk komt te staan op het onderwijs- en zorgsysteem.

Wat doet Amref Flying Doctors

Amref Flying Doctors werkt met lokale zorgverleners, overheden en partners om ervoor te zorgen dat meer vrouwen en jonge meisjes in Afrika anticonceptie kunnen gebruiken. Amref kiest hiervoor een duurzame oplossing: het trainen en ondersteunen van jongeren en lokale organisaties in het opzetten van publieke bewustwordingscampagnes. Maar ook voorlichting over het belang van anticonceptie en het gebruik daarvan is onderdeel van de duurzame aanpak. Lokale zorgverleners spelen hierbij een cruciale rol: zij hebben het vertrouwen van de gemeenschap en helpen vrouwen en meisjes bij het verkrijgen van anticonceptie. Een mooi voorbeeld hiervan is ons project Kom op voor Tienermeisjes Malawi, gefinancierd door Contribute Foundation.

Lokale zorgverlener Thokozani uit Malawi:

“Ik leg de jongeren uit hoe ze anticonceptiemiddelen moeten gebruiken om een zwangerschap te voorkomen. En aangezien de meesten van hen geen voorbehoedsmiddelen bij een kliniek durven te halen, kunnen ze daarvoor tegenwoordig ook bij mij terecht. Veel meisjes zien mij als rolmodel. Ze willen niet meer zo jong trouwen en beseffen steeds meer dat onderwijs de weg naar een beter leven is.

3. Planning tweede helft 2021

De tweede helft van 2021 staat in het teken van het voorzetten van de door Contribute Foundation gefinancierde projectactiviteiten:

- In het tweede helft van 2021 zullen de gezondheidswerkers zoals gezegd hun YFHS (Youth Friendly Health Services) *refresher training* krijgen.
- Wekelijkse *outreach clinics* waarbij in totaal **40 dorpen** in Mangochi worden bezocht. We bereiken hiermee **13.226 volwassenen** en **10.603 jongeren tussen 10 en 24 jaar**.
- Ook krijgen de *Champions* een refresher training gericht op Family Planning.
- Het voortdurend *on the job* trainen van gezondheidsmedewerkers, verpleegkundigen en maatschappelijk werkers.

Daarnaast zal er een zogenaamde *end line assessment* worden uitgevoerd, aangezien het programma aan het einde van dit jaar afloopt. Hieruit volgen de belangrijkste resultaten uit het project. De geleerde lessen worden meegenomen naar eventuele vervolgprojecten in het gebied.